

Yargıtay 2. HD E.2025/9883 K.2026/6131 (03.06.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

2. Hukuk Dairesi 2025/9883 E. , 2026/6131 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2025/1617 E., 2025/1877 K.

DAVA TÜRÜ : Velâyet Görevinin Kötüye Kullanılması Nedeniyle Tapu İptali ve Tescil

İLK DERECE MAHKEMESİ : Adıyaman 1. Aile Mahkemesi

SAYISI : 2024/345 E., 2024/869 K.

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairesince verilen, yukarıda tarihi ve numarası gösterilen hüküm davalı kurum vekili tarafından kabul edilen dava yönünden temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

4721 sayılı Türk Medeni kanunun (4721 sayılı Kanun) 287 inci maddesinde "Ana ve baba velâyetleri veya yönetim hakları sona erince, çocuğun mallarını, hesabıyla birlikte ergin çocuğa devrederler."

4721 sayılı Türk Medeni kanunun (4721 sayılı Kanun) 280 inci maddesinde "istifade hakkı" kenar başlığı altında, ana ve babanın, velayet hakkı kusurlarıyla kaldırılmadıkça, çocuk reşit oluncaya kadar çocuğun mallarından intifa hakkı olduğu, aynı Kanunun "mesuliyet" kenar başlığı altında düzenlenen 288 inci maddesinde ise, "ana ve babanın çocuk mallarının iadesinde intifa hakkı sahibi gibi mesul olacağı" düzenlenmiştir.

Çocuğun mallarının yönetimi çocuğun menfaatine uygun olmalı, çocuğun menfaati ile bağdaşabildiği ölçüde ana ve babanın ortak menfaatlerine hizmet etmelidir. Ana baba yönetim görevini sadakat ve özenle yerine getirmelidir. Ana ve baba, çocuğun mallarında meydana gelen zarardan sorumlu olmadıklarını ispat için, zararın meydana gelmesinde herhangi bir kusurlarının olmadığını, yani çocuğun mallarını sadakat ve özenle yönettiklerini ispat etmeleri gerekir.

Çocuğun; miras, bağışlama veya kendi meslekî uğraşları sonucu elde ettiği malvarlığı velâyet altında olduğu müddetçe ana ve babası tarafından yönetilir. Bu malların kullanılması da Türk Medeni Kanununda belirtilen sınırlar dâhilinde gerçekleşir. Ana ve baba çocuğun mallarını eski Medeni Kanundan farklı olarak sadece kullanabilme hakkına sahip olup, onlardan yararlanma hakkı kendilerine tanınmamıştır. Türk Medeni Kanununa getirilen bu düzenleme Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin 32. maddesine de uygundur. Ana ve babanın çocuğun mallarını yönetme hakkı sınırsız değildir. Bu yetkiyi yerine getirirken vekil gibi sorumludurlar.

Çocuk mallarının yönetimi 4721 sayılı Türk Medeni Kanunun (4721 sayılı Kanun) 352 inci maddesinde "Ana ve baba velâyetleri devam ettiği sürece çocuğun mallarını yönetme hakkına sahip ve bununla yükümlüdürler; kural olarak hesap ve güvence vermezler. Ana ve babanın yükümlülüklerini yerine getirmedikleri durumlarda hâkim müdahale eder" hükmüne yer verilmiştir. Velâyet hakkına sahip ana ve baba çocuk malları konusunda hukuken yasal temsilci niteliğindedirler. Söz konusu bu temsilcilik sıfatları velâyet kendilerinde olduğu müddetçe ve çocuk ergin oluncaya kadar devam eder. Yasal temsilci

olan ana ve baba çocuğun ad ve hesabına yapacakları hukukî işlemlerle çocuğun malvarlığının aktifini artırabilecekleri gibi pasifini de çoğaltabilme yetkisine de sahiptirler. Ana ve babanın çocuk malları üzerinde gerçekleştirecekleri tasarruf hak ve yetkisi kendilerine velâyet hakkından dolayı mutlak bir hak olarak verilmiştir. Ancak ana ve baba bunu gerçekleştirirken hep çocuğun menfaatini gözetmek zorundadırlar. “Anne ve baba velâyetleri çerçevesinde 3. kişilere karşı çocuklarının yasal temsilcileridir. Yasal temsilci durumunda, bulunan anne ve baba hâkimden izin almaksızın çocuklarına ait taşınır veya taşınmaz malları satabilirler. Malları idare etmekle yükümlüdürler” Bu yetkiye sahip olan ana ve baba çocuğun mallarını kanunun çizdiği sınırlar içinde çocuğun yararına onun bakımı eğitimi ve gerekli koşullar mevcut olduğu takdirde kendi ihtiyaçları doğrultusunda kullanma haklarına da sahiptirler.

Muvazaalı işlemin tarafları, muvazaayı ancak yazılı delil ile ispat edebilirler. (Y. HGK., T. 28.5.2003, E. 2003/1-374, K. 2003/370)Taraflar yazılı delilin yanı sıra, diğer kesin deliller olan ikrar, yemin ve kesin hüküm ile de muvazaa iddiasını ispat edebilirler.

Yapılan yargılama ve toplanan delillerden davacının, kök murisin vefatı ile, uyuşmazlık konusu taşınmazların ¼ hissesinin müteveffa...’a, ¾ hissesinin davacıya kaldığını, müteveffa...’ın davacının hissesine düşen kısmını , davacı henüz ergin olmadan, 14.04.2003 tarihinde 15.000,00 TL bedel ile davalı idareye sattığını, anılan satış bedelinin 14.04.2003 tarihinde davalı idarece müteveffa anneye ödendiğini, ertesi gün ise müteveffa tarafından bu bedelin idareye banka kanalıyla iade edildiğini, yapılan işlemin satış değil bağışlama olduğunu, annesinin velâyet görevini kötüye kullandığını ileri sürerek ... üzerindeki tapu kayıtlarının miras payı oranında iptali ile adına tescili talebinde bulunduğu anlaşılmıştır. Davacı, satışın velâyet görevinin kötüye kullanılması suretiyle gerçekleştirildiğini ve davalı ... İdaresinin, velâyet hakkına sahip olandan, kötü niyetli olarak taşınmazdaki hisseyi "satın alma" yoluyla değil muvazalı olarak devraldığını, taşınmazları "velâyeten" devreden müteveffa... ile davalının çıkar ve işbirliği içinde hareket ettiğini ispat edememiştir. O halde davanın reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi doğru olmamış bozmayı gerektirmiştir.

KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1.Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2.İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

03.06.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.